

Raiskumā gar valsts autoceļu sakopj koku aleju

Foto: Renārs Koris

Raiskumā sakopta aizsargājamā koku aleja, kas atrodas gar valsts autoceļu.

Raiskuma aleja ar 395 kokiem ir sazarota – daļa vēsturiskā divrindu stādījuma atrodas abās pusēs autoceļam Cēsis–Raiskums–Auciems (V287), daļa paralēli ceļam, un to neizmanto satiksmei, bet daļa pie pašvaldības grants seguma ceļa. Alejā dominē parastais ozols, daži no kokiem ir pat 200–350 gadu veci un tajā ir neraksturīgi liels izcilo koku skaits – 45 koki jeb 11,4 %. Savukārt 247 atzīti par ļoti vērtīgiem.

Aleju kopšana notiek (DAP) Kohēzijas fonda projektā Nr.5.4.3.0/20/I/001 *Apsaimniekošanas pasākumu veikšana īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos biotopu un sugu aizsardzības stāvokļa uzlabošanai* ietvaros, ko realizē Dabas aizsardzības pārvalde (DAP) sadarbībā ar VSIA *Latvijas Valsts ceļi*, AS *Latvijas valsts meži* un vairākām pašvaldībām un privāto zemju īpašniekiem. Darbi ir uzsākti, beidzoties putnu ligzdošanas laikam.

Astoņas no 13 projektā iekļautajām aizsargājamajām alejām atrodas pie valsts autoceļiem. Primāri darbi sākti alejās, kas atrodas apdzīvotās vietās un pie nozīmīgiem ceļiem vai kur jāveic neatliekami darbi ar bīstamiem kokiem. Patlaban pie autoceļiem darbi notiek Raiskuma, Lielaucē un Popes muižas alejā.

Katras alejas stāvokli iepriekš izvērtējuši eksperti, pēc kuru ieteikumiem profesionāli arboristi veido un sakopj koku vainagus, lai paildzinātu koku mūžu un saglabātu ceļu ainavisko vērtību. Koki tiek izzāģēti sausie, bojātie un bīstamie zari; satiksmes drošībai koku vainagus ceļa profilā paceļ vismaz 4,5 m augstumā virs ceļa klātnes. Koku nozāģē tikai tad, ja vainagu nav iespējams sakopt un nostiprināt tā, lai koks nebūtu bīstams. Nozāģēto koku vietā iestādīs vismaz 3 m augstus koku dižstādus.

Visās astoņās alejās pie autoceļiem kopumā ir vairāk nekā 1400 koku ar vidējo vecums no 70 līdz 165 gadiem. Bez Raiskuma alejas pie valsts ceļiem projekta ietvaros sakops:

- Jaunmoku aleju pie autoceļa Tukums–Jaunmokas (V1443) pie Jaunmokām (7,06.-7,68.km) (V1443);
- Lielaucē ozolu aleju pie autoceļa Dobeles–Īle–Auce (V1128) (29,18.-31,00.km);
- Blankenfeldes muižas aleju pie autoceļa Veczāmeļi–Blankenfelde(Saulītes)–Augstkalne (V1078) (7,65.- 9,32.km);
- Elejas ozolu aleju pie autoceļa Rīga–Jelgava–Lietuvas robeža (A8) (69,35.-70,35.km);
- Popes muižas aleju pie Pievedceļš Popes estrādei (V1355) (0,00.-1,10.km);
- Kalētu liepu aleju pie autoceļa Bārta–Kalēti–Gramzda (V1218) (10,18.-11,09.km);
- Vecmoku kļavu aleju pie autoceļa Tukums–Lazdas (V1442).

Projekta mērķis ir veicināt Eiropas Savienības (ES) nozīmes biotopu un sugu dzīvotņu labvēlīga aizsardzības stāvokļa sasniegšanu 40 īpaši aizsargājamās dabas teritorijās (*Natura 2000* teritorijās), radot piemērotus apstākļus ilgtspējīgai 20 ES biotopu un vismaz astoņu sugu dzīvotņu pastāvēšanai, kā arī veicināt 13 aizsargājamo aleju atbildīgu apsaimniekošanu.

Projekta kopējās izmaksas plānotas 3,52 miljonu eiro apmērā, no kurām 85 % finansē ES Kohēzijas fonds. Darbi noritēs pakāpeniski, jaunu koku stādīšana ir paredzēta 2023. gadā kā noslēdzošais projekta darbs izvēlētajās alejās.

Vairāk informācijas par projektu: <https://www.daba.gov.lv/lv/projekts/biotopu-un-sugu-dzivotnu-atjaunosana>.

Informāciju sagatavoja VSIA *Latvijas Valsts ceļi* Komunikācijas daļa

